

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Asan/3/2016
Identifikačné číslo spisu: 7015201187
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7015201187.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členov senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobkyne: Mgr. V. V., bytom M. právne zastúpená: JUDr. Martin Čeman, advokát so sídlom Letná 45, Spišská Nová Ves, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava (pôvodne: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Košiciach, Krajský dopravný inšpektorát, so sídlom Kuzmányho 8, Košice), o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-KE-KDI2-95/2015-P zo dňa 22. septembra 2015, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/118/2015-21 zo dňa 30. júna 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/118/2015-21 zo dňa 30. júna 2016 m e n í tak, že rozhodnutie Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, Krajský dopravný inšpektorát č. KRPZ-KE-KDI2-95/2015-P zo dňa 22. septembra 2015 z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný j e p o v i n ý zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania pozostávajúcu z náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 448,02 € a náhrady trov z titulu zaplatených súdnych poplatkov vo výške 70,- €, ktorú náhradu je žalovaný povinný zaplatiť JUDr. Martinovi Čemanovi, advokátovi, so sídlom Letná 45, Spišská Nová Ves, na č.ú. B., do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č.k. 6S/118/2015-21 zo dňa 30. júna 2016 podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-KE-KDI2-95/2015-P zo dňa 22.09.2015, ktorým odvolanie žalobkyne zamietol a rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Spišskej Novej Vsi, Okresného dopravného inšpektorátu v Gelnici č. ORPZ-SN-ODI3-3/2015-GL-P zo dňa 15.07.2015 potvrdil. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobkyňi ich náhradu nepriznal.

2. Rozhodnutím Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Spišskej Novej Vsi, Okresného dopravného inšpektorátu v Gelnici č. ORPZ-SN-ODI3-3/2015-GL-P zo dňa 15.07.2015 bola žalobkyňi podľa § 22

ods. 2 písm. a/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“) uložená pokuta vo výške

300,- € a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 12 mesiacov a s poukazom na § 79 ods. 1 zákona o priestupkoch a § 1 písm. a/ vyhlášky MV SR č. 411/2006 Z.z. jej bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania vo výške 16,- €. Správny orgán prvého stupňa rozhodol o uložení sankcie na tom skutkovom základe, že žalobkyňa dňa 11.12.2014 v čase o 7.30 hod. cúvala s motorovým vozidlom továrenskej značky Škoda Felícia, e.č. X. v meste Gelnica na ulici Športovej, pričom pri cúvaní narazila zadnou časťou svojho vozidla, bližšie ťažným zariadením upevneným na vozidle, do zadného nárazníka tam zaparkovaného motorového vozidla továrenskej značky Škoda 105, e.č.X., ktorého vlastníkom je V. H., bytom X.. Po dopravnej nehode odišla z miesta dopravnej nehody, pričom si nesplnila povinnosti účastníka dopravnej nehody. Pri dopravnej nehode k zraneniu osôb nedošlo. Celková škoda, ktorá vznikla pri dopravnej nehode bola na mieste odhadnutá na sumu cca 50,- €. Uvedeným konaním mala žalobkyňa porušiť ustanovenie § 22 ods. 3, § 66 ods. 2 písm. a/, d/, e/ a § 66 ods. 6 s poukazom na § 137 ods. 2 písm. c/ zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke (ďalej len „zákon č. 8/2009 Z.z.“), čím bola uznaná vinnou zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. b/ a g/ zákona o priestupkoch.

3. Žalobkyňa v žalobe namietala, že si splnila všetky povinnosti účastníka škodovej udalosti, a preto jej konanie nemožno považovať za dopravnú nehodu. Potom, čo spôsobila škodovú udalosť, snažila sa bezodkladne zistiť druhého účastníka škodovej udalosti. Nemôže súhlasiť so záverom žalovaného, že slovo bezodkladne sa má vykladať v súvislosti so skutočnosťou, že poškodený môže kedykoľvek zistiť poškodenie svojho vozidla a následne túto skutočnosť oznámiť orgánu policajného zboru a teda, že táto lehota je ohraničená momentom, kedy orgán policajného zboru zahájí objasňovanie skutku, čo vyplýva aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp.zn. 10Sžd/1/2010 zo dňa 23.08.2011. Žalobkyňa na mieste škodovej udalosti zotrvala, aktívne sa snažila vyhľadať druhého účastníka škodovej udalosti zisťovaním informácií ohľadne jeho osoby a vozidla od obyvateľov bytového domu. Keď nezistila informácie od obyvateľov bytového domu, rozhodla sa zistiť informácie o druhom účastníkovi prostredníctvom systému na evidenciu zdravotne postihnutých, pretože v poškodenom vozidle bola uložená karta ZŤP. Zároveň požiadala manžela a ďalších susedov, aby skúsali zistiť komu patrí poškodené vozidlo. Táto skutočnosť je preukázateľná výsluchom osôb, ktorý správny orgán prvého stupňa nevykonal. Akceptoval vierohodnosť tohto tvrdenia, nespochybnil skutočnosti o aktívnom vyhľadávaní, no zároveň tento fakt nebral do úvahy v priamom slede s aktívnym vyhľadávaním poškodeného ako ďalšou možnosťou, ktorou žalobkyňa zaisťovala možnosť vyhľadania poškodeného. Vôbec nesúhlasí s konštatovaním žalovaného v odôvodnení rozhodnutia, že svojimi vyjadreniami v odvolaní navodila situáciu, akoby jediným dôvodom prečo išla do práce bola jej snaha vypátrať druhého účastníka škodovej udalosti. Žalobkyňa išla do práce preto, že to bola jedna z možností zistenia majiteľa poškodeného vozidla a zároveň odvracala možnosť hroziacej absencie a tým porušenia pracovnej disciplíny, no zároveň pokračovalo zisťovanie majiteľa aj pomocou manžela a suseda. Žalobkyňa je zamestnaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Gelnici, predpokladala, že za pomoci čísla preukazu ZŤP zistí údaje o majiteľovi poškodeného vozidla. Teda aj v práci aktívne pokračovala vo vyhľadávaní druhého účastníka, avšak skôr, ako sa jej to podarilo zavolať manžel, ktorému sa podarilo zistiť, že vlastníkom poškodeného vozidla je jej sused pán H., ktorý však prišiel až v poobedňajších hodinách. Následne sa s účastníkom škodovej udalosti dohodla na zavinení a nahradila mu aj vzniknutú škodu. Argument správneho orgánu prvého stupňa, že tak urobila až potom, čo poverený príslušník policajného zboru zahájil vyšetrovanie dopravnej nehody, čo môže nasvedčovať, že tak urobila len preto, aby sa vyhla možným sankciám, v logickom slede neobstojí. Ak by nekontaktovala druhého účastníka škodovej udalosti, polícia by ju nikdy nevypátrala, pretože okrem jej priznania nemá žiadne iné dôkazné prostriedky, ktoré by ju usvedčili. Tvrdenie, že mohla vedieť, že vyhľadanie majiteľa vozidla na základe ZŤP karty, na ktorej bolo vidieť iba evidenčné číslo nie je možné, je zlý výklad. Žalobkyňa aj keď je zamestnaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, no nepracuje na oddelení kompenzačných príspevkov, preto nemohla vedieť, že evidenčné číslo ZŤP karty nebude postačujúce pre rýchle vyhľadanie poškodeného. Po zistení tejto skutočnosti však mohla ďalej zisťovať totožnosť poškodeného a to filtrovaním podľa obce, novej adresy a následne porovnaním zhody evidenčného čísla ZŤP karty. Týmto spôsobom postupovala až do momentu, kedy jej manžel telefonicky oznámil, kto by mohol byť majiteľom poškodeného auta a následne ho osobne vyhľadala. Žalobkyňa sa nijakým spôsobom

nesnažila zbaviť zodpovednosti a aktívne spolupracovala s políciou. Taktiež plne nahradila vzniknutú škodu, preto považuje uloženú sankciu za neprimerane prísnu a absolútne v rozpore s účelom zákona, ktorým je trestať nepoctivých vodičov. Za najdôležitejšie pokladá jednak aktívnu snahu zistiť totožnosť druhého účastníka, pričom výlučne táto jej snaha nakoniec viedla k bezodkladnej dohode o zavinení s druhým účastníkom škodovej udalosti a veľmi rýchlemu odškodneniu poškodeného a to bez ohľadu na konanie a ďalšie vyšetrovanie vykonané žalovaným. Považuje za nesprávne a nezákonné, že žalovaný v konaní neskúmal naplnenie materiálnej stránky priestupku a zameral sa len na postup správneho orgánu pri ukladaní sankcie za spáchaný priestupok, na jej druh a výmeru. Má za to, že správny orgán sa mal okrem iného zamerať v dokazovaní nielen na zavinenie, ale aj na preukázanie skutočnosti, či išlo o dopravnú nehodu alebo škodovú udalosť. Podľa názoru žalovaného predmetné konanie posúdil ako dopravnú nehodu, pretože žalobkyňa pred prijatím oznámenia o dopravnej nehode druhým účastníkom konania nevypísala tlačivo, ktoré je podkladom na to, aby bolo rozhodnuté o tom, kto je vinný za príslušnú škodovú udalosť a v akej miere. Účelom tlačiva je oznámenie škodovej udalosti na poisťovni v súvislosti s poisťným plnením, čiže len a len náhrada škody vzniknutá na zúčastnenom vozidle, čo žalobkyňa v plnej miere splnila. Je preto irelevantné, či bolo vypísané pred alebo po oznámení druhým účastníkom na polícii. To, že žalovaný považuje nevypísanie tlačiva za nesplnenie povinnosti účastníka škodovej udalosti, považuje za príliš formalistické. Má za to, že ak sú splnené zákonné podmienky pre posúdenie nehody ako škodovej udalosti, aj napriek oznámeniu tejto udalosti policajnému zboru, nemôže policajný orgán ex post takúto udalosť prekvalifikovať a objasňovať ako dopravnú nehodu.

4. Krajský súd mal z obsahu spisového materiálu za preukázané, že žalobkyňa dňa 11.12.2014 v čase asi o 7.30 hod. narazila zadnou časťou svojho motorového vozidla Škoda Felícia ev.č. X. do zadného nárazníka tam zaparkovaného osobného motorového vozidla značky Škoda 105, ev.č. X., pričom v tom čase nevedela, kto je vlastníkom tohto motorového vozidla. Keďže išla do práce a mala ešte zaviesť dcéru do školy, majiteľa osobného motorového vozidla, do ktorého narazila sa snažila zistiť prostredníctvom svojho manžela, ktorému hneď volala a cez suseda S., a taktiež ho chcela zistiť aj na pracovisku prostredníctvom ich informačného systému, keďže vo vozidle bola karta ZTP, čo sa jej však nepodarilo. Žalobkyňa sa nepokúsila o upovedomenie majiteľa motorového vozidla, do ktorého narazila, prostredníctvom Policajného zboru, pričom je všeobecne známe, že majiteľa motorového vozidla je najrýchlejšie a najbezpečnejšie zistiť prostredníctvom Policajného zboru, dopravného inšpektorátu, ale žalobkyňa zvolila neštandardný postup a pretože sa nemohla na mieste zdržať dlhšie (k udalosti došlo o 7.30 hod., ešte mala zaviezť dcéru do školy a potom ísť do práce, kde v ten deň mala pracovnú dobu od 8.00 hod. do 15.00 hod.), volala najskôr manželovi a po príchode do práce podľa jej udania asi o 7.45 hod., sa snažila zistiť majiteľa motorového vozidla, hoci mohla vedieť, že motorové vozidlo buď patrilo majiteľovi, ktorý mal v osobnom motorovom vozidle preukaz ťažko zdravotne postihnutej osoby alebo inej osobe, ktorá ho využívala pre osobu ťažko zdravotne postihnutú. Majiteľ poškodeného vozidla V. H. poškodenie vozidla, ako sám uviedol, zistil približne o 13.15 hod. keď išiel do obchodu. Sama žalobkyňa potvrdila, že sa jej nepodarilo zistiť kto je majiteľom motorového vozidla, do ktorého ráno narazila, podarilo sa to iba s pravdepodobnosťou zistiť jej manželovi prostredníctvom suseda. Ona majiteľa osobného motorového vozidla okolo 16.00 hod., t.j. po návrate z práce domov vyhľadala a ospravedlnila sa mu. Majiteľ poškodeného motorového vozidla, ako sám uviedol už vo vysvetlení zo dňa 13.12.2014, sám kontaktoval políciu, že má poškodené motorové vozidlo, ktorá prišla asi po hodine na miesto samé s tým, že daný prípad musí riešiť dopravná polícia zo Spišskej Novej Vsi, ktorá sa vo večerných hodinách dostavila, urobila záznam o vysvetlení a vyhotovila aj fotodokumentáciu auta žalobkyne, pričom fotodokumentácia auta V. H. bola políciou vyhotovená už o 14.37 až 14.38 hod.

5. Námietku žalobkyne, že treba zohľadniť jej dobrú vôľu a snahu zistiť majiteľa motorového vozidla, ktoré poškodila a nahradiť mu škodu vyhodnotil krajský súd ako nedôvodnú, pretože žalobkyňa ako účastníčka dopravnej nehody v prvom rade si má plniť povinnosti, ktoré pre ňu vyplývajú z § 66 ods. 2 písm. i/ zákona č. 8/2009 Z.z., a ak nebolo možné sa skontaktovať s osobou, ktorej spôsobila hmotnú škodu na motorovom vozidle hneď, mala upovedomenie a oznámenie zabezpečiť prostredníctvom policajného zboru, prostredníctvom ktorého mohla zistiť, kto je majiteľom motorového vozidla a nie voliť spôsob zisťovania majiteľa motorového vozidla prostredníctvom osôb, ktoré takisto nemali vedomosti kto je majiteľom motorového vozidla a nepodarilo sa jej to zistiť ani prostredníctvom ich

informačného systému, i keď vedela, že v motorovom vozidle, na ktorom spôsobila škodu je uložená evidenčná karta ťažko zdravotnej postihnutej osoby. Krajský súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že v danom prípade škodovú udalosť treba považovať za dopravnú nehodu v zmysle § 64 ods. 2 písm. a/ zákona č. 8/2009 Z.z.

6. V súvislosti s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a jeho právnych názorov vyjadrených v rozsudkoch č.k. 10Sžd/1/2010 zo dňa 23.08.2011 a č.k. 10Sžd/24/2014 zo dňa 12.11.2014 uviedol, že v danom prípade si žalobkyňa nesplnila povinnosť, ktorá pre ňu vyplýva z ustanovenia § 64 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 66 ods. 6 zákona č. 8/2009 Z.z. a povinnosť, ktorá pre ňu ako účastníčku dopravnej nehody vyplýva z § 66 ods. 2 písm. i/ zákona č. 8/2009 Z.z. Pre toto konanie je už právne bezvýznamné, či by orgány v priestupkovom konaní a akým spôsobom zisťovali kto spôsobil škodu na motorovom vozidle poškodeného, a aké dokazovanie by vo veci vykonali. Taktiež je právne bezvýznamné to, aby boli vypočúvaní ďalší svedkovia v súvislosti so spôsobenou škodou, pretože žalobkyňa sa k spôsobenej škode priznala a vykonávanie ďalšieho dokazovania by pre posúdenie danej veci v podstate nemalo žiaden iný význam.

7. Krajský súd dospel k záveru, že žalobkyňa nepostupovala v súlade s § 66 ods. 2 písm. i/ zákona č. 8/2009 Z.z., teda bezodkladne neupovedomila osobu, ktorá nie je účastníkom dopravnej nehody o hmotnej škode, ktorá jej bola spôsobená dopravnou nehodou a keďže to nebolo možné, na mieste samom, či už preto, že sa ponáhľala do práce a predtým mala ešte zaviesť dcéru do školy a nemala vhodnú osobu, ktorá by ostala pri poškodenom aute, ale nevyužila možnosť, ktorá pre ňu vyplýva z uvedeného ustanovenia, že ak to nie je možné, upovedomenie a oznámenie má zabezpečiť prostredníctvom Policajného zboru. Žalobkyňa ako účastníčka dopravnej nehody si nesplnila povinnosti vyplývajúce pre ňu zo zákona č. 8/2009 Z.z., preto škodovú udalosť treba považovať za dopravnú nehodu v zmysle § 64 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 66 ods. 6 zákona č. 8/2009 Z.z..

8. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa včas odvolanie, ktorým sa domáhala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie, alternatívne, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Namietala, že krajský súd vyhodnotil skutkový stav nad rámec dokazovania v rámci priestupkového konania a zjavne v neprospech žalobkyne. Žalobkyňa považuje za nepreukázané zistenie, že po opustení miesta škodovej udalosti mala odvieť svoju maloletú dcéru do školy, nakoľko táto skutočnosť nevyplýva z dokazovania vykonaného v priestupkovom konaní. Vo výpovedi pred správnymi orgánmi totiž uviedla len zámer, ktorý mala v úmysle vykonať, ak by nedošlo k škodovej udalosti, pričom krajský súd nesprávne ustálil, že k odvozu dcéry aj skutočne došlo. Nestotožnila sa ani s ustálením, že žalobkyňa sa nepodarilo nájsť vlastníka poškodeného motorového vozidla prostredníctvom evidenčného systému ZŤP na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, Gelnica, ako to uviedol krajský súd, keďže žalobkyňa nepokračovala vo vyhľadávaní tejto osoby v evidenčnom systéme na pracovisku po tom, čo jej manžel telefonicky oznámil, že zistil osobu poškodeného, s ktorým sa následne stretla. Ak by pokračovala vo vyhľadávaní s určitosťou by ho vyhľadala aj svojpomocne, pretože osoba poškodeného sa nachádzala v evidenčnom systéme. Uvedené zistenie krajského súdu nebolo preukázané, pričom túto skutočnosť by bolo možné preukázať iba znaleckým dokazovaním. Nesprávne ustálený skutkový stav sa podľa žalobkyne týkal aj konštatácie krajského súdu, že úmyslom žalobkyne bolo dostať sa na pracovisko, len za účelom vykonania bežných pracovných úloh, čo odporuje vykonanému dokazovaniu, keďže žalobkyňa uviedla, že mala v úmysle pokračovať v hľadaní poškodeného prostredníctvom informačného systému na pracovisku. Žalobkyňa taktiež nesúhlasila s právnym posúdením veci ohľadne bezodkladnosti jej konania. Poukazujúc na výklad ustanovenia § 64 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z.z. a judikatúru Najvyššieho súdu mala za to, že neboli splnené podmienky na kvalifikáciu škodovej udalosti ako dopravnej nehody. Okolnosť, že policajné orgány na základe oznámenia inej osoby zahájili vyšetrovanie skutku, ktorý posúdili ako dopravnú nehodu nie je pre posúdenie veci relevantná, nakoľko s takýmto konaním zákon č. 8/2009 Z.z. nespája vznik dôsledku v podobe prekvalifikovania škodovej udalosti na dopravnú nehodu. Žalobkyňa si splnila všetky povinnosti v zmysle § 66 ods. 6 zákona č. 8/2009 Z.z. a preto jej konanie nemožno vyhodnotiť ako dopravnú nehodu. Ďalej zdôraznila, že krajský súd sa nezaoberal najdôležitejším záverom celého dokazovania a právneho posúdenia jej konania a to

tým, že žalobkyňa nakoniec sama svojim aktívnym konaním (aj keď za pomoci svojho manžela) zistila totožnosť poškodeného, ospravedlnila sa mu a nahradila mu bezodkladne škodu. Záverom poukazujúc na uznesenie Ústavného súdu SR č. III. ÚS 274/07-13 zo dňa 27.10.2007 uviedla, že krajský súd nevychádzal z účelu a zmyslu zákona č. 8/2009 Z.z., keď neskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia z materiálnej stránky so zreteľom na zásadu proporcionality, princípu právnej istoty a spravodlivosti.

9. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. a § 211 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne je potrebné priznať úspech.

11. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky rozhodnutím číslo SLV-PS-1120/2012 zo dňa 12.12.2012 v zmysle § 21 ods. 11 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zrušilo ku dňu 31.12.2012 okrem iných aj rozpočtovú organizáciu Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Košiciach, pričom práva a povinnosti zrušenej organizácie prešli dňom zrušenia na zriaďovateľa, ktorým je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Nakoľko pôvodne žalovaný ako právnická osoba uvedeným dňom zanikol, účastníkom konania na strane žalovaného sa stalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky z titulu právneho nástupníctva. Preto bude s týmto právnym nástupcom ďalej konané na strane žalovaného správneho orgánu. Pod všeobecným označením žalovaný je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

12. Podľa § 491 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti O.s.p. pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

13. Podľa § 492 ods. 2 S.s.p., odvolacie konania podľa piatej časti O.s.p. začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

14. Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. <., v správnom súdnom konaní preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

15. Podľa § 244 ods. 3 O.s.p. <., rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

16. Podľa § 250i ods. 2 O.s.p., ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

17. Podľa § 64 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. dopravná nehoda je udalosť v cestnej premávke, ktorá sa stane v priamej súvislosti s premávkou vozidla a pri ktorej

a) sa usmrtná alebo zraní osoba,

- b) sa poškodí cesta alebo všeobecne prospešné zariadenie,
- c) uniknú nebezpečné veci alebo
- d) na niektorom zo zúčastnených vozidiel vrátane prepravovaných vecí alebo na inom majetku vznikne hmotná škoda zrejme prevyšujúca jedenaplnásobok väčšej škody podľa Trestného zákona.

18. Podľa § 64 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z.z. za dopravnú nehodu sa považuje aj škodová udalosť podľa odseku 3, ak

- a) nie je splnená niektorá z povinností podľa § 66 ods. 6,
- b) je vodič zúčastneného vozidla pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky alebo sa odmietol podrobiť vyšetreniu na zistenie ich požitia alebo
- c) sa účastníci škodovej udalosti nedohodli na jej zavinení.

19. Podľa § 64 ods. 3 zákona č. 8/2009 Z.z. ostatné udalosti v cestnej premávke, pri ktorých vznikla škoda v priamej súvislosti s premávkou vozidla, sa na účely tohto zákona nepovažujú za dopravnú nehodu. Takéto udalosti sú škodovou udalosťou.

20. Podľa § 66 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z. z., účastník dopravnej nehody je povinný

- a) ohlásiť dopravnú nehodu policajtovi,
- b) poskytnúť podľa svojich schopností a možností zranenej osobe prvú pomoc a bezodkladne privolať záchrannú zdravotnú službu,
- c) urobiť potrebné opatrenia na záchranu osoby alebo majetku ohrozeného dopravnou nehodou,
- d) zotrvať na mieste dopravnej nehody až do príchodu policajta alebo sa na toto miesto bezodkladne vrátiť po poskytnutí alebo privolaní pomoci, alebo po ohlásení dopravnej nehody,
- e) zdržať sa konania, ktoré by bolo na ujmu vyšetrenia dopravnej nehody, najmä premiestnenia vozidiel,
- f) urobiť vhodné opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť cestnej premávky na mieste dopravnej nehody,
- g) umožniť obnovenie cestnej premávky, najmä premávky vozidiel pravidelnej verejnej dopravy osôb,
- h) preukázať svoju totožnosť na požiadanie iného účastníka dopravnej nehody,
- i) bezodkladne upovedomiť osobu, ktorá nie je účastníkom dopravnej nehody, o hmotnej škode, ktorá jej bola spôsobená dopravnou nehodou, a oznámiť jej svoje osobné údaje; ak to nie je možné, upovedomenie a oznámenie zabezpečí prostredníctvom Policajného zboru.

21. Podľa § 66 ods. 6 zákona č. 8/2009 Z.z. účastník škodovej udalosti je povinný bezodkladne zastaviť vozidlo, preukázať svoju totožnosť inému účastníkovi škodovej udalosti, poskytnúť údaje o poistení vozidla, vyplniť a podpísať tlačivo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody podľa osobitného predpisu, zdržať sa požitia alkoholu alebo inej návykovej látky a urobiť vhodné opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky. Ak účastník škodovej udalosti spôsobil hmotnú škodu osobe, ktorá nie je účastníkom škodovej udalosti, je povinný o tom túto osobu bezodkladne upovedomiť a vyplniť s ňou a podpísať tlačivo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody podľa osobitného predpisu.

22. Podľa § 32 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov.

23. Podľa § 51 zákona o priestupkoch, ak nie je v tomto alebo v inom zákone ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie o priestupkoch všeobecné predpisy o správnom konaní.

24. Najvyšší súd po preskúmaní administratívneho spisu (najmä správy o výsledku objasňovania priestupku zo dňa 1.1.2015, záznamu o podaní vysvetlenia žalobkyne zo dňa 11.12.2014, záznamu o podaní vysvetlenia V. H. zo dňa 13.12.2014, záznamu z dopravnej nehody zo dňa 11.12.2014, zápisnice o ústnom pojednávaní zo dňa 24.02.2015 a zápisnice o ústnom pojednávaní o priestupku zo dňa 15.07.2015) dospel k záveru, že zistenie skutkového stavu, tak ako ho popísali správne orgány (ale aj krajský súd) vo svojich rozhodnutiach neodôvodňuje prijatie záveru, že žalobkyňa porušila ustanovenie §

22 ods. 3, § 66 ods. 2 písm. a/, d/, e/ a § 66 ods. 6 s poukazom na § 137 ods. 2 písm. c/ zákona č. 8/2009 Z.z. a teda, že sa svojim konaním dopustila spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. b/ a g/ zákona o priestupkoch.

25. V predmetnej veci nebolo sporné, že žalobkyňa dňa 11.12.2014 v čase asi o 7.30 hod. cúvala s motorovým vozidlom továrenskej značky Škoda Felícia, ev.č. X., v meste Gelnica na Športovej ulici, kde pri cúvaní narazila zadnou časťou svojho motorového vozidla do zadného nárazníka tam zaparkovaného motorového vozidla továrenskej značky Škoda 105, ev.č. X.. Celková škoda, ktorá vznikla pri škodovej udalosti bola na mieste odhadnutá na sumu cca 50,- €.

26. Na účely kvalifikácie tejto škodovej udalosti ako dopravnej nehody v zmysle § 64 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z.z., bolo potrebné posúdiť, či žalobkyňa porušila niektorú z povinností uvedených v ustanovení § 66 ods. 6 zákona č. 8/2009 Z.z. Vzhľadom na to, že žalobkyňa spôsobila hmotnú škodu osobe, ktorá nebola účastníkom škodovej udalosti, bolo nevyhnutné vysporiadať sa najmä s otázkou, či si žalobkyňa splnila povinnosť túto osobu bezodkladne upovedomiť a vyplniť s ňou a podpísať tlačivo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody podľa osobitného predpisu.

27. Z dokazovania vykonaného správnymi orgánmi mal najvyšší súd za preukázané, že žalobkyňa na mieste škodovej udalosti určitý čas zotrvala, pričom sa aktívne snažila vyhľadať majiteľa poškodeného vozidla prostredníctvom obyvateľov bytového domu. Keďže tieto informácie od obyvateľov bytového domu nezistila a v poškodenom vozidle bola uložená karta ZŤP, rozhodla sa, že miesto škodovej udalosti opustí s tým, že ako zamestnankyňa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Gelnici zistí informácie o majiteľovi poškodeného vozidla zo systému na evidenciu zdravotne postihnutých. Zároveň požiadala manžela a ďalších susedov, aby zisťovali komu patrí poškodené vozidlo. Po príchode do práce pokračovala vo vyhľadávaní majiteľa poškodeného vozidla. Medzitým jej zavola manžel, ktorému sa podarilo zistiť, že majiteľom poškodeného vozidla je zrejme jej sused pán H., ktorého po vyhľadaní navštívila, k skutku sa priznala a prejavila ochotu škodu uhradiť. Majiteľ poškodeného vozidla žalobkyňi oznámil, že poškodenie motorového vozidla už ohlásil na políciu. Uvedené skutočnosti neboli správnymi orgánmi spochybnené v procese dokazovania napr. výsluchom ďalších osôb, ktoré sa mali podieľať na zisťovaní totožnosti majiteľa poškodeného vozidla a preto tvrdenia žalobkyne nemožno bez ďalšieho považovať za rozporné so skutočným stavom veci.

28. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobkyňa z miesta škodovej udalosti po určitom čase odišla nielen v záujme predísť absencii v práci, ale predovšetkým s vedomím o možnej identifikácii majiteľa poškodeného vozidla lustráciou v informačnom systéme, pričom ani po odchode z miesta škodovej udalosti nezostala pasívna, keď o zisťovanie totožnosti poškodenej osoby požiadala ďalšie osoby a po príchode do práce pokračovala v lustrácii tejto osoby. Argumentáciu správnych orgánov, že žalobkyňa musela vedieť o zrejmej bezúspešnosti jej snahy o zistenie identity majiteľa poškodeného vozidla prostredníctvom informačného systému, považuje najvyšší súd za predčasnú a ničím nepodloženú. Rovnako za neprijateľné považuje aj závery správnych orgánov o motívoch, ktoré mali žalobkyňu viesť k priznaniu sa a oznámeniu škodovej udalosti majiteľovi poškodeného vozidla, keď tvrdili, že žalobkyňa tak postupovala až po zistení, že vo veci škodovej udalosti resp. dopravnej nehody bolo začaté objasňovanie priestupku. Je síce pravdou, že v čase oznámenia škodovej udalosti poškodenému žalobkyňou už bolo začaté objasňovanie priestupku, avšak tvrdenie správnych orgánov, že žalobkyňa mala vedomosť o objasňovaní priestupku orgánmi polície a preto sa rozhodla vznik škodovej udalosti oznámiť, považuje najvyšší súd len za domnienku resp. špekulatívnu úvahu, ktorá nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Navyše z dokazovania vyplynulo, že o ohlásení škodovej udalosti policajným orgánom sa žalobkyňa dozvedela od samotného poškodeného, ktorého identifikovala na základe vlastných zistení. Najvyšší súd nepopiera, že žalobkyňa postupovala neobvyklým spôsobom, keď nevyužila iné prostriedky, ktorými by zistila totožnosť majiteľa poškodeného vozidla rýchlejšie napr. ponechaním jej telefónneho čísla na okne motorového vozidla poškodeného, no najmä upovedomením policajných orgánov, ktorými by majiteľa motorového vozidla spoľahlivo identifikovala. Za podstatnú však najvyšší súd považuje skutočnosť, že žalobkyňa spáchanie skutku nezatajila, vyvinula (síce menej efektívnymi prostriedkami) aktivitu s cieľom identifikovať majiteľa poškodeného vozidla, vznik škodovej

udalosti (z tohto dôvodu s oneskorením) poškodenému oznámila, k skutku sa priznala a prejavila ochotu škodu nahradiť.

29. Pokiaľ správne orgány (taktiež aj krajský súd) vytýkali žalobkyni, že vznik škodovej udalosti bezodkladne neoznámila policajným orgánom, najvyšší súd zdôrazňuje, že úlohou orgánov Policajného zboru SR nie je zaoberať sa nehodami na parkoviskách a miestach ležiacich mimo cesty pri malej rýchlosti, spravidla pri parkovaní, rovnako v cestnej premávke, nárazmi vozidiel pri posúvaní kolón alebo pri zipsovej jazde. Zákonodarca v snahe odbremeniť orgány objasňujúce priestupky v doprave od objasňovania každej škodovej udalosti, vytvoril tento inštitút a jednoznačne mienil vysporiadať záujmy účastníkov dopravnej udalosti bez zasahovania policajných orgánov, pokiaľ sú na to splnené podmienky. Domýšľanie dôvodov, či sprísňovanie podmienok, kedy sa ešte môžu účastníci škodovej udalosti dohodnúť a kedy už musí zasiahnuť štátny orgán, nie je namieste.

30. Škodovú udalosť charakterizuje práve to, že v nej ide len a výlučne o škodu - o nič iné, ktorú si môžu účastníci škodovej udalosti vysporiadať medzi sebou sami a bez asistencie kohokoľvek iného, pokiaľ o to nepožiadajú a zároveň sú na to splnené podmienky. Ak po škodovej udalosti dôjde k relevantnému prejavu vôle toho, kto škodu spôsobil, smerujúcu k jej náhrade, akýmkoľvek spôsobom, a druhý účastník nemá dôvod takýto návrh nepriať - bola spôsobená len škoda na majetku, ktorá je nahraditeľná v peniazoch - nie je ingerencia policajných orgánov namieste. V prípade, ak k dohode nedôjde, ak je nehoda medzi účastníkmi škodovej udalosti, podozrenie na alkohol, neochota niektorého z účastníkov komunikovať, či oznámiť potrebné údaje a byť súčinný, nastupuje nezastupiteľná úloha policajných orgánov v zmysle známeho: „Pomáhať a chrániť!“ V opačnom prípade si účastníci škodovej udalosti dokážu uspokojiť svoje nároky z nej vyplývajúce aj sami. Policajné orgány nemusia nútiť toho, kto je ochotný škodu spôsobenú škodovou udalosťou nahradiť - ako v prerokúvanom prípade žalobkyňa - nezatajuje sa a neuniká pred svojou zodpovednosťou. Ich asistencia je nevyhnutná pri tých škodových udalostiach, kde takáto vôľa nie je, kde nie je zrejme, kto udalosť zavinil, ak je škoda zrejme vyššia ako 3 990,- €, ak je neochota zrejmeho vinníka nieť zodpovednosť za spôsobenú škodu, či dokonca útek z miesta škodovej udalosti bez oznámenia svojej identity a prihlásenia sa k zodpovednosti za spôsobenú škodu.

31. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že zámerom zákonodarcu je skôr postihnúť prísnejšie, nepoctivých vodičov, ktorí potom, čo spôsobili inému účastníkovi, prípadne inej osobe na jej vozidle, či majetku škodu, a to i nepatrnú, neohlásili túto škodovú udalosť, týchto sankcionovať aj za to, že ich totožnosť ako aj vznik škody nie je známy inému účastníkovi, či inému poškodenému, aby títo mali vedomosť o tejto skutočnosti, čo však nie je prípad žalobkyne.

32. Vzhľadom na to, že žalobkyňa po škodovej udalosti vyvinula aktivitu s cieľom identifikovať majiteľa poškodeného vozidla, vznik škodovej udalosti tomuto účastníkovi a policajnému orgánu oznámila, k skutku sa priznala, prejavila ochotu škodu nahradiť a s policajným orgánom spolupracovala, nemožno bazírovať na tom, že žalobkyňa nepodpísala, či nevypísala predpísané tlačivo bezprostredne po škodovej udalosti, keďže sa dá dôvodne predpokladať, že v prítomnosti druhého účastníka by vyplnila i predpísané tlačivo, avšak pre neprítomnosť účastníka, nedostatok času, použitie iných prostriedkov na vypátranie účastníka tak urobila až s odstupom času, avšak bezodkladne po tom, čo zistila totožnosť tohto účastníka a teda jej postup spĺňa základné požiadavky, ktoré sa na vodiča, ktorý vozidlom zavinil škodovú udalosť, kladú. Najvyšší súd preto zastáva názor, že konanie žalobkyne síce po formálnej stránke vykazuje znaky porušenia povinností uvedených v ustanovení § 66 ods. 6 zákona č. 8/2009 Z.z., avšak vychádzajúc z účelu tohto zákona a prihliadajúc na postoj žalobkyne po vzniku škodovej udalosti by nebolo spravodlivé trvať na jej sankčnom postihu.

33. Odvolací súd preto s poukazom na vyššie uvedené podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd považuje za potrebné dodať, že aj keď konanie žalobkyne formálne napĺňa skutkovú podstatu priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. b/, g/ zákona o priestupkoch, treba mať na zreteli i jeho materiálnu stránku, t.j. či je také konanie spoločensky nebezpečné. Ak by žalovaný dospel k

záveru, že konaním žalobkyne nedošlo k porušeniu alebo ohrozeniu záujmu spoločnosti, ktorým je ochrana poškodených pri škodových udalostiach tak, aby vedeli včas a od toho, kto im škodu spôsobil, všetky okolnosti a súvislosti potrebné pre uplatnenie náhrady škody, mohol by aplikovať ustanovenie § 11 ods. 3 zákona o priestupkoch, podľa ktorého od uloženia sankcie možno v rozhodnutí o priestupku upustiť, ak k náprave páchatel'a postačí samotné prejednanie priestupku.

34. O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 2 O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania pozostávajúcu z úkonov právnej pomoci:

Príprava a prevzatie právneho zastupovania dňa 14.10.2015

- odmena podľa § 13a ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vo výške 139,83 €
- 1 x režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vo výške 8,39 €

Spísanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia žalovaného zo dňa 16.10.2015

- odmena podľa § 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vo výške 139,83 €
- 1 x režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vo výške 8,39 €

Súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 35,- €.

Spolu trovy prvostupňového konania vo výške 331,44 €.

Spísanie odvolania proti rozsudku krajského súdu zo dňa 19.9.2016

- odmena podľa § 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vo výške 143,- €
- 1 x režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vo výške 8,58 €

Súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 35,- €.

Spolu trovy odvolacieho konania vo výške 186,58 €.

Trovy prvostupňového a odvolacieho konania spolu vo výške 518,02 €.

35. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.